

UZASADNIENIE

Powodowie A. M. (1) i A. M. (2) złożyli pozew o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) z dnia 14 czerwca 2013 roku Banku (...) Spółka Akcyjna w W., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 25 września 2013 roku, sygn. akt I Co 2503/13.

W uzasadnieniu wskazali, że dłużnikiem banku był A. M. (3), który zmarł w 2008 roku. Podnieśli, iż o długi dowiedzieli się dopiero z pisma komornika, gdyż wcześniej bank nie rościł do nich pretensji o zapłatę. Podnieśli zarzut przedawnienia roszczenia. Powodowie złożyli jednocześnie wniosek o zabezpieczenie roszczenia.

Postanowieniem z dnia 4 września 2014 roku tut. Sąd uwzględnił wniosek powodów o zabezpieczenie roszczenia poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania. Podniosła, że powodowie uznali roszczenie co do wysokości i co do zasady. Co do zarzutu przedawnienia wskazała, iż przedawnieniu uległa jedynie kwota minimalna do zapłaty wskazana w ostatnim wysłanym do dłużnika wyciągu z karty kredytowej tj. kwota 206 zł. Podniosła, iż brak jest podstaw do przyjęcia, że zadłużenie wynikające z karty kredytowej stało się w całości wymagalne w dniu śmierci A. M. (3).

Sąd ustalił:

A. M. (3) w dniu 9 stycznia 2007 roku zawarł z Bankiem (...) Spółka Akcyjna w W. Umowę o kartę kredytową C.. Bank wysyłał A. M. (3) wyciągi z rachunku z karty bankowej określające m.in. saldo zadłużenia, termin płatności i minimalną kwotę do zapłaty. A. M. (3) zmarł w dniu 12 maja 2008 roku, wobec czego z tą chwilą zawarta z bankiem umowa wygasła.

(umowa, k. 37, wyciągi, k. 46-77)

W dniu 14 czerwca 2013 roku Bank (...) Spółka Akcyjna w W. wystawił przeciwko spadkobiercom dłużnika tj. A. M. (1) i A. M. (2), bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) obejmujący zadłużenie A. M. (3) na kwotę 4148,46 zł, ustalone na dzień jego śmierci, wynikające z tytułu w/w Umowy o kartę kredytową C.. Postanowieniem z dnia 25 września 2013 roku, sygn. akt I C.2503/13 Sąd Rejonowy w Bytomiu nadał w/w tytułowi klauzulę wykonalności.

(bankowy tytuł egzekucyjny, k. 14, postanowienie, k. 12)

Pozwana dnia 20 sierpnia 2014 roku wszczęła, na podstawie wyżej opisanego tytułu wykonawczego, postępowanie egzekucyjne przeciwko powodom.

(zawiadomienie o wszczęciu egzekucji, k. 7, 8, zajęcie wierzytelności, k. 9, 10)

Sąd zważył:

Powództwo było zasadne, wobec czego podlegało uwzględnieniu.

Podstawą prawną wnoszonego żądania jest art. 840 § 1 pkt 2 kpc, zgodnie z którym dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane. Przepis ten stwarza podstawę do zwalczania tytułu wykonawczego w przypadku, gdy już po powstaniu tytułu egzekucyjnego zaszły zdarzenia prowadzące do wygaśnięcia zobowiązania lub wskutek których zobowiązanie nie może być egzekwowane. Sytuacje, z którymi przepisy prawa materialnego łączą wygaśnięcie zobowiązania to

dokonanie zapłaty, świadczenie w miejsce wypełnienia, zwolnienie z długu, niemożliwość świadczenia, potrącenie, przedawnienie itp.

Powodowie podnieśli zarzut przedawnienia roszczenia banku, który Sąd uznał za zasadny.

Termin przedawnienia roszczeń reguluje art. 118 kc, w myśl którego jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Roszczenie banku wynikało z umowy o kartę kredytową, którą regulowały przepisy uchylonej już ustawy z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych (t.j. Dz. U. z 2012r., poz. 1232). Ustawa ta wprowadzała odmienny termin przedawnienia, a mianowicie, zgodnie z jej art. 6, roszczenia z tytułu umowy o elektroniczny instrument płatniczy przedawniały się z upływem 2 lat. Należy podkreślić, iż dotyczyło to wszystkich roszczeń związanych z umową o elektroniczny instrument płatniczy.

Uznanie zarzutu przedawnienia, w pierwszej kolejności wymagało ustalenia daty wymagalności roszczenia banku.

Zgodnie z art. 120 § 1 zd. 1 kc bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Wymagalność określa najwcześniejsza chwila, w której wierzyciel jest uprawniony do żądania spełnienia świadczenia, a dłużnik ma obowiązek je spełnić. Pojęcie wymagalności roszczenia nie zostało zdefiniowane przez żaden przepis kodeksu cywilnego. Sąd Najwyższy wymagalność roszczenia definiuje w ten sposób, że roszczenie staje się wymagalne wówczas, kiedy wierzyciel może skutecznie żądać od dłużnika zadośćuczynienia jego roszczeniu (tak wyr. SN z dnia 12 lutego 1991 r., III CRN 500/90, OSN 1992, nr 7-8, poz. 137).

Należy podkreślić, że za życia dłużnika A. M. (3) roszczenie nie stało się wymagalne, albowiem brak dowodu na to, iż umowa została wypowiedziana przez jedną ze stron. Kontynuację umowy uniemożliwiła śmierć A. M. (3). Z chwilą śmierci strona umowy utraciła zdolność prawną tj. zdolność do bycia podmiotem praw i obowiązków cywilnoprawnych, wobec tego należy przyjąć, iż umowa o kartę kredytową z tą chwilą wygasła. Jest to konkluzja wynikająca z ogólnych przepisów prawa cywilnego. Pozwany bank nie wykazał, iż w ramach zawartej umowy kwestia ta została uregulowana odmiennie. Wezwany do przedstawienia regulaminu udzielania kart kredytowych, obowiązującego w dniu zawarcia umowy z A. M. (3), zaniechał wykonania zobowiązania, dlatego Sąd uznał, iż co do zasady z chwilą śmierci strony umowa pomiędzy danymi stronami wygasa. Co więcej, z urzędu Sądowi wiadomym jest, że przykładowo w regulaminie kart kredytowych z 31 sierpnia 2013 r., w par. 20 pkt 10 zawarty jest zapis, że chwilą śmierci klienta umowa kredytu wygasa.

Wymaga podkreślenia, iż bank domagał się zapłaty od spadkobierców dłużnika, wobec czego należy przytoczyć treść art. 922 § 1 kc zgodnie z którym prawa i obowiązki majątkowe zmarłego przechodzą z chwilą jego śmierci na jego następców prawnych. Z chwilą śmierci spadkodawcy na spadkobiercę przechodzą prawa i obowiązki majątkowego zmarłego pod tytułem ogólnym (sukcesja uniwersalna). Oznacza to, że na skutek jednego zdarzenia, jakim jest otwarcie spadku (śmierć spadkodawcy), oznaczona osoba wstępuje w ogół praw i obowiązków majątkowych zmarłego z mocy prawa.

W skład spadku wchodzi te prawa i obowiązki zmarłego, które mają charakter cywilnoprawny, majątkowy i nie są związane ściśle z osobą spadkodawcy, a nadto nie przechodzą na oznaczone osoby niezależnie od tego, czy osoby te są spadkobiercami. W skład spadku wchodzi zatem prawa i obowiązki wynikające ze stosunków zobowiązaniowych, czyli z umów, których podmiotem był zmarły. Spadek otwiera się zawsze z chwilą śmierci spadkodawcy (art. 924 kc) i w tym samym czasie spadkobiercy nabywają prawa i obowiązki zmarłego, które podlegają dziedziczeniu (art. 925 kc). A. M. (3) zmarł w dniu 12 maja 2008 roku, a z zatem z tą chwilą jego spadkobiercy tj. powodowie nabyli spadek, więc z chwilą tą przeszły na nich zobowiązania A. M. (3) z tytułu zawartej z pozwanym bankiem umowy. Co podkreślić należy, powodowie jako spadkobiercy dłużnika nie wstąpili z mocy prawa w stosunek podstawowy jakim były umowa. W takim przypadku nie następuje zmiana strony podmiotowej zawartej umowy.

Biorąc pod uwagę wyżej przedstawione rozważania na temat wymagalności roszczenia, należy stwierdzić, iż z dniem 12 maja 2008 roku, tj. z chwilą śmierci A. M. (3), po stronie banku powstało przeciwko spadkobiercom roszczenie

do żądania zapłaty należności z tytułu łączącej go ze zmarłym umowy. Co istotne, w chwili śmierci A. M. (3) wymagalne stały się wszystkie roszczenia banku wynikające z umowy o kartę kredytową. Dlatego też zarzuty banku, iż przedawnieniu uległo jedynie roszczenie o zapłatę ostatniej kwoty minimalnej, są bezzasadne.

Biorąc pod uwagę dwuletni termin przedawnienia należy stwierdzić, iż roszczenie banku wobec powodów przedawniło się z dniem 12 maja 2010 roku. Przy czym bieg przedawnienia nie został przerwany, gdyż wszelkie czynności banku przedsięwzięte bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia roszczenia (art. 123 kc) były podejmowane po tej dacie.

Zgodnie z art. 117 § 2 kc po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzekł się zarzutu przedawnienia. Wobec skutecznego podniesienia zarzutu przedawnienia, Sąd uwzględnił powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 kpc. Koszty stanowiła opłata od pozwu w wysokości 208 zł.